

Warszawa, dnia 23 grudnia 2008 r.

Minister Spraw Zagranicznych

KST 2008/16689

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 31.12.08 r.

Szanowny Panie Marszałku,

Pan Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów na oświadczenie Pana Senatora Ryszarda Bendera (pismo nr BPS/DSK-043-1038/08) złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 7 listopada 2008 r. w sprawie prześladowań chrześcijan w Indiach uprzejmie informuję, że do takich wydarzeń doszło przede wszystkim w sierpniu i wrześniu 2008 roku na terenie niektórych stanów tego kraju (głównie w Orisie). Zareagowała na nie zarówno światowa opinia publiczna, jak i część środowisk indyjskich.

Dyplomatyczna presja państw Unii Europejskiej (m.in. rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 roku, podjęcie tematu podczas Szczytu UE-Indie i włączenie zapisu o prawach człowieka do komunikatu końcowego), jak również protesty episkopatu Indii oraz tamtejszych organizacji praw człowieka przyczyniły się do przyspieszenia reakcji władz centralnych (potępienie przemocy przez premiera Manmohana Singha, skierowanie dodatkowych sił porządkowych do Orisy, szeroka akcja policyjna, która przyniosła zatrzymanie ponad 600 osób).

Do tematu prześladowań odniosła się także pod koniec października 2008 roku unijna komisarz Benita Ferrero-Waldner, która w imieniu Komisji Europejskiej podkreśliła, że sprawa jest przedmiotem stałej obserwacji i troski tej instytucji. Zapewniła o utrzymywaniu poparcia dla kilku indyjskich organizacji zajmujących się prawami człowieka. Zapowiedziała też, iż – zależnie od rozwoju wydarzeń – kwestia sytuacji chrześcijan zostanie uwzględniona przez Brukselę w agendzie najbliższych rozmów z Delhi. Na pewno będzie też podjęta podczas kolejnej dyskusji na temat praw człowieka, jaka od dłuższego czasu toczy się między UE a Indiami.

Zdaniem licznych obserwatorów stosunkowo stonowane podejście oficjalnych instytucji do sprawy prześladowań wynika z uwzględnienia szczególnej wrażliwości Delhi wobec wspomnianego problemu oraz obawy Zachodu, by publiczne „upominanie” Indii dodatkowo nie pogorszyło sytuacji chrześcijan. Brany jest również pod uwagę całokształt uwarunkowań indyjskiej sceny wewnętrznej (zaplanowane na kwiecień 2009 roku wybory ogólnokrajowe i rosnące szanse głównej partii opozycyjnej BJP – Indyjskiej Partii Ludowej, lansującej nacjonalistyczne hasła oraz instrumentalnie wykorzystującej problem chrześcijan). Powyższe przesłanki uwzględnia niewątpliwie także – działająca w wyważony sposób – Stolica Apostolska (26 października 2008 roku, podczas niedzielnej modlitwy, papież Benedykt XVI zaapelował o „obronę chrześcijan w Indiach i Iraku”).

Na tym tle widoczna jest konsekwentna postawa Unii Europejskiej, gdzie Polska inspiruje i aktywnie kreuje wspólne działania w zakresie polityki zagranicznej. Uważamy, że przede wszystkim w ten sposób, wyrażając jednym i skoordynowanym

głosem troskę o prawa człowieka, możemy w znaczący sposób przyczynić się do poprawy położenia chrześcijan w Indiach. MSZ RP stale także analizuje sytuację tej grupy wyznaniowej, między innymi dlatego, że pomimo względnego spokoju w Orisie istnieje tam prawdopodobieństwo nawrotu napięć i przemocy. Nasze obawy wzbudziła szczególnie wystosowana pod koniec listopada 2008 roku, zapowiedź ekstremistów hinduistycznych, że o ile nie zostaną zatrzymani zabójcy lokalnego przywódcy VHP (Vishwa Hindu Parishad, organizacja skupiająca fanatycznych hinduistów) – co stało się bezpośrednią przyczyną sierpniowych pogromów – to podczas obchodów Świąt Bożego Narodzenia przeprowadzona będzie blokada tego stanu (co może doprowadzić do nowych zamieszek). Z wyjaśnień udzielonych przez Ambasadę Indii w Warszawie wynika, iż władze Orisy rozumieją rangę problemu i podjęły stosowne przeciwdziałania. Placówka ta generalnie jest zdania, że akcje antychrześcijańskie miały incydentalny charakter i obecnie nie ma w tym zakresie poważniejszych zagrożeń.

Ambasada RP w New Delhi aktywnie uczestniczy w obserwacji sytuacji społeczności chrześcijańskiej i we wszystkich działaniach społeczności międzynarodowej na rzecz poprawy jej losu. Nasz dyplomata jest członkiem Grupy Roboczej ds. Praw Człowieka, przedstawicielstw państw Unii Europejskiej. Z inicjatywy tego forum wystąpiono m.in. ze wspólną notą do indyjskiego MSZ, wyrażającą zaniepokojenie falą przemocy i oczekiwanie podjęcia działań zapobiegawczych.

Na początku grudnia 2008 r. Grupa przeprowadziła misję rozpoznawczą w Orisie. Trwa sporządzanie raportu o sytuacji chrześcijan z określeniem środków, jakie społeczność unijna winna podjąć na rzecz ochrony tej grupy wyznaniowej. Dokument ten zostanie przekazany Prezydencji, która ma rozważyć wystosowanie – w imieniu wszystkich krajów członkowskich – ponownego listu do władz centralnych Indii.

Ambasada RP w New Delhi nie wyklucza, że unijna wizyta w Orisie i spotkania z tamtejszymi władzami mogły wywrzeć określony wpływ na rozwój wypadków. Według prasy indyjskiej z 22 grudnia 2008 roku premier rządu stanowego zapewnił, iż będzie spokój, ponieważ organizacje hinduistyczne odwołały planowaną na 25 grudnia akcję protestacyjną.

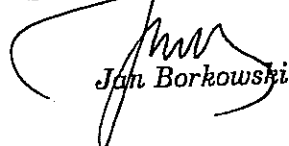
Niezależnie od tego placówki krajów UE zapowiadają stałą obserwację sytuacji chrześcijan. Uzgodniono, że prawa człowieka i wolność wyznania będą głównym tematem najbliższego spotkania wyżej wspomnianej grupy roboczej z przedstawicielami władz Indii.

Warto także podkreślić, że każdorazowo podczas oficjalnych kontaktów z partnerami indyjskimi zarówno nasi dyplomaci w New Delhi, jak i pracownicy MSZ w Warszawie przekazują wyrazy troski o bezpieczeństwo mniejszości chrześcijańskiej, wskazując na wrażliwość polskiego społeczeństwa w tej sprawie.

Ponadto, Sejm RP przyjął 18 grudnia 2008 roku Uchwałę, w której wyraził głębokie zaniepokojenie przypadkami prześladowań chrześcijan w Indiach. Sejm RP zwrócił się do Rady Ministrów o wzmożenie działań na forum Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych organizacji międzynarodowych zmierzających do zapewnienia praw i bezpieczeństwa chrześcijan w Indiach.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Jan Borkowski